

**ጥምረት ለሴቶች ድምፅ በሀገራዊ ምክክር
የአባልነት መምሪያ**

የካቲት 2015 ዓ.ም

ይዘት.....	1
I. መግቢያ.....	2
II. ዳራ.....	5
1. የአባልነት መስፈርቶች.....	9
2. የአባላት ሓላፊነቶች.....	10
3. ለአዲስ አባልነት ሂደቶች.....	13
4. የአባልነት ቁርጠኝነት.....	14
5. የአባልነት ስረዛ/ማብቃት	16
5.1. የአባላት ሥነ ምግባር.....	17
6. ድምፅ አሰጣጥ እና ምርጫ.....	18
7. የዳታ/ውሂብ ደንብ.....	19
8. ሴክሬታሪያት፣ አስተባባሪ ኮሚቴ እና ጠቅላላ ጉባኤ ሓላፊነቶች	20
9. ቅሬታዎች እና የቅሬታ አያያዝ ሂደቶች.....	21

I. መግቢያ

ኢትዮጵያ ላለፉት አምስት ዓመታት ከፍተኛ የፖለቲካ፣ የኢኮኖሚ፣ የማኅበራዊ፣ የሕግ እና የቴክኖሎጂ ማሻሻያዎችን እያደረገች እንደመጣች እሙን ነው። ከዚህ ጎን ለጎን በባህሪያቸው ውስብስብ በሆኑ ፖለቲካዊ መናጋቶች፣ አለመረጋጋቶች እንዲሁም ብጥብጦች ሳቢያ ሀገሪቱ ፈተና ውስጥ ለመግባት ተገድዳለች። በአብዛኛው የኢትዮጵያ ክፍል በተለያዩ የኅብረተሰብ ክፍሎች እና መሪዎች መካከል ባለው የፖለቲካ እና የአመለካከት ልዩነት ሀገሪቱ ወደ ግድያ፣ ፍትሕ መጥፋት፣ የሰዎች ሕይወት መጥፋት እንዲሁም የዜጎች መፈናቀል እና ከፍተኛ ውድመት መድረስ ምክንያት የመሠረተ ልማት አውታሮች ወድመዋል። ወደ ውስጣዊ ጦርነት ለመግባት ግዴታ ሆኖም ነበር።

የእነዚህን ዐበይት እና ውስብስብ ሀገራዊ ፈተናዎች መንስኤዎች ለመፈወስ መሠረታዊ መፍትሔ እስካልተገኘ ድረስ ሀገሪቱ በተበላሽ የውስጥ ሰላም እና መረጋጋት መዘዝ ትቀጥላለች። በመሆኑም በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዴሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት አንቀጽ 55 (1) መሠረት ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት በተሰጠው ሥልጣን ዘላቂ ሰላም እና መረጋጋትን ለማስፈን በመንግሥት ሊወሰዱ ከሚገባቸው ዋና፣ ዋና ተግባራት መካከል አንዱ የሆነውን የኢትዮጵያ ብሔራዊ ውይይት ኮሚሽንን በአዋጅ ቁጥር 1265/2014 አቋቁማለች።

ኮሚሽኑ የተቋቋመበት ዋና ዓላማ በዋና ሀገራዊ ጉዳዮች ላይ ሀገራዊ መግባባትን የሚያመጣ ሰፊ መሠረት ያለው ሁሉን አቀፍ ሕዝባዊ ውይይቶችን ማመቻቸት እና በሕጋዊ መንገድ የተቋቋመ ተቋም በመመሥረት የሀገሪቱን አሳሳቢ ጉዳዮች በተቀናጀ መንገድ እና በሂደት ማስተናገድ ወሳኝ ሆኖ ተገኝቷል።

ብሔራዊ ውይይት የሚለው ቃል የተለያዩ ቡድኖች፣ ተፎካካሪ የፖለቲካ ፓርቲዎች እና በሀገር ጉዳይ ላይ ሰፊ ጥቅም ያላቸው ተቋማት የሚሰባሰቡበት፣ የሚወያዩበት እና የጋራ መግባባት የሚፈጥሩበት ሰላማዊ መድረክን የማመቻቸት ሂደት ነው።

በአዋጅ ቁጥር 1265/2014 አንቀጽ 3 ላይ በግልጽ የተደነገገ በመሆኑ ኮሚሽኑ የአካታችነት፣ ግልጽነት፣ ተአማኒነት፣ መቻቻል እና መከባበር፣ ምክንያታዊነት፣

ተግባራዊነት፣ ዐውዳዊነት፣ ጥልቅ እና አስፈላጊ አጀንዳዎችን እንዲሁም ዲሞክራሲንና የሕግ የበላይነትን ማስፈን፣ ብሔራዊ ጥቅምን ማስቀደም፣ ሀገራዊ ባሕላዊ ዕውቀት እና እሴቶችን መጠቀም ገለልተኛ አስተባባሪ መርሆዎችን የመከተል ሓላፊነት እና ሥልጣን ተሰጥቶታል።

ምንም እንኳን ከላይ የተገለጹት ሁሉም መርሆዎች ብሔራዊ የውይይት ሂደቱን በተቃና ሁኔታ ለማካሄድ እኩል ጠቀሜታ ቢኖራቸውም፣ የአካታችነት መርህ በሀምሳ (50) ሴቶች ላይ ትኩረት አድርገው በሚሠሩ የሲቪል ማኅበረሰብ ድርጅቶችን በማካተት ከሚሠራው ከጥምረት ለሴቶች ድምፅ በሀገራዊ ምክክር (ጥምረት) ዓላማ ጋር በቀጥታ የተያያዘ ነው።

የዚህ ጥምረት ዓላማ የሴቶችን ድምፅ፣ ጥቅም፣ አመለካከት እና ፍላጎት በሚገባ ማሳየት እና የሴቶችን ትርጉም ያለው ተሳትፎ እና ውክልና በሀገራዊ የውይይት ሂደት እንዲጠበቅ ማድረግ ነው።

በመሆኑም ኮሚሽኑ በጾታ፣ በብሔር፣ በኢኮኖሚ፣ በሃይማኖት፣ በፖለቲካዊ እና በትምህርት ደረጃቸው ምንም ይሁን ምን ሀገራዊ ውይይቱን ያሳተፈ እና የተለያዩ የኅብረተሰብ ክፍሎችን ያሳተፈ ምክክር የማድረግ ግዴታ አለበት። ከሌሎቹም መርሆች መካከል የአካታችነት መርህ በኮሚሽኑ በጥበቅ የሚከተል ከሆነ የተለያዩ ሰዎችን በተለይም ከተለያዩ የአገሪቱ ማእዘናት የመጡ ሴቶችን ትርጉም ባለው መልኩ መሳተፍ ያስችላል። ይህ ደግሞ በሀገሪቱ ዘላቂ መረጋጋት እና ሰላም የሚያመጣ፣ ማኅበራዊ እሴቶችን የሚያድስ እና በተለያዩ የኅብረተሰብ ክፍሎች መካከል የመተማመን ባሕልን የሚያጎለብት ሀገራዊ መግባባትን ይፈጥራል።

ከላይ ከተዘረዘሩት በተጨማሪ የኮሚሽኑን ብቃትና ሕጋዊነት በማረጋገጥ እያንዳንዱን ሀገራዊ ውይይት ሂደት ተአማኒነት እንዲኖረው እና በተቋሙ የተደረገው ጥረት እና ሁሉም ምክክር ከወገንተኝነት የጸዳ እንዲሆን ማድረግ እጅግ አስፈላጊ ነው።

ብሔራዊ መግባባትን ማምጣት ለልማትና ሰላም መረጋገጥ ቁልፍ ሚና የሆነውን የሀገሪቱን ዘላቂ የፖለቲካ መረጋጋት ማረጋገጥ ትልቅ እና ወሳኝ ሓላፊነት ነው። ከዚህ አንጻር

ኮሚሽኑ ከፍተኛ ጥንቃቄ በማድረግ በአዋጅ ቁጥር 1265/2014 አንቀጽ 3 ላይ በግልጽ የተቀመጡትን መርሆች ማክበር ይጠበቅበታል።

ከላይ ከተጠቀሱት መርሆች መካከል በብሔራዊ ውይይቱ ወቅት መታየት ካለባቸው መርሆች መካከል ሴቶች 50 በመቶ እና ከዚያ በላይ የኅብረተሰብ ክፍል በመሆናቸው በብሔራዊ ውይይቱ ላይ እንደ ወንዶች እኩል የመሳተፍ እድል ሊሰጣቸው እንዲሁም የአካታች መርህ አጠቃላይ ሂደቱን ሥርዓተ ጾታን ያማከለ እንዲሆን ትኩረት ሊሰጠው ይገባል። በተጨማሪም የሴቶች ድምፅ፣ ፍላጎት፣ አመለካከት፣ ቅድሚያ የሚሰጣቸው ጉዳዮች እና ምኞቶች በተጨማሪም የውይይት መድረኮች ላይ ብቻ ሳይሆን የኢትዮጵያ ብሔራዊ የውይይት ኮሚሽን አጠቃላይ ሂደትን ለማመቻቸት ግንባር ቀደም ሆነው እንዲሠሩ ማድረግ አስፈላጊ ነው። ይህ በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዴሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት አንቀጽ 35(6) ስር በግልጽ ተደንግጓል። "ሴቶች በብሔራዊ ልማት ፖሊሲዎች ቀረጻ፣ የፕሮጀክቶች ቀረጻ እና አፈጻጸም በተለይም የሴቶችን ጥቅም በሚነኩ ፕሮጀክቶች ላይ ሙሉ በሙሉ የመመካከር መብት አላቸው" ይላል።

በተጨማሪም ይህ በተባበሩት መንግሥታት ውሳኔ ቁጥር 1325 በማንኛውም የሰላም ማስከበር እና የሰላም ግንባታ ሥራዎች የሴቶችን ተሳትፎ አስፈላጊነት ያቀርባል።

በዚህም መሠረት ሀገራዊ ውይይቱ የኢትዮጵያን ቁልፍ ችግሮች ለመፍታት፣ በመንግሥትና በኅብረተሰቡ መካከል ያለውን ማኅበራዊ ውል ለማጠናከር እና በሀገሪቱ ሰላም እና መረጋጋት ለማምጣት ወሳኝ ጣልቃ ገብነት ተደርጎ መወሰዱ በጣም ግልጽ ነው። ስለሆነም ከሕዝቡ ግማሽ ያህሉ የሴቶች ድምፅ እንዲካተት ተገቢውን ትኩረት መስጠት ይኖርበታል።

II. ዳራ

የኢትዮጵያ ብሔራዊ የምክክር ኮሚሽን ከተቋቋመ በኋላ ጥምረት ለሴቶች ድምፅ በብሔራዊ ምክክር (Coalition for Women's Voice in the National Dialogue, CWVND) በዋነኛነት ትርጉም ያለው የፖለቲካ ተሳትፎ፣ ውክልና እና የሴቶችን የውሳኔ ሰጪነት ሚና ለማሻሻል የሚሠሩትን ሀምሳ (50) የሲቪል ማኅበረሰብ ድርጅቶችን በማቀፍ ተቋቋመ።

ጥምረቱ የሴቶችን ፍላጎት ምሥጢራዊነት ያለው እና ምላሽ ሰጪ ብሔራዊ የውይይት ሂደትን ለማስተዋወቅ እና እውን ለማድረግ በጥብቅ ይቆማል እና ለዚህም ጥምረቱ የሴቶችን አመለካከቶች፣ ቅድሚያ የሚሰጧቸው ጉዳዮች እና ምኞቶች በሂደቱ ውስጥ በትክክል እንዲወከሉ ጥረት ያደርጋል። በዚህ መሠረት የጥምረቱ ዋና የማበረታቻ ትኩረት አጠቃላይ የብሔራዊ ውይይቱ ሂደት ሥርዓተ ጾታን ያማከል፣ ግልጽ እና ፍሬያማ እንዲሆን ማድረግ ነው።

በተጨማሪም ለሥርዓተ ጾታ እኩልነት ተቆርቋሪነት እና ለሥርዓተ ጾታ እኩልነት ምላሽ ሰጪነት በሀገራዊ ምክክር ሂደት ውስጥ በኢትዮጵያ ብሔራዊ ውይይት ኮሚሽን አዋጅ ቁጥር 1265/2014 ከተቀመጠው የብሔራዊ ውይይት ሂደት አካታችነት መርህ ጋር በቀጥታ የተያያዘ ነው። የሥርዓተ ጾታ ፍትሐዊነት የሚያረጋግጥ ብሔራዊ ውይይት የመፈጸም ተልእኮውን በጥብቅ ለማሳካት፣ ጥምረቱ ራሱን የቻለ ብሔራዊ የውይይት ቡድንም አቋቁሟል።

የጥምረቱ ምሥረታ ዓላማ የሴቶች ተፈጥሯዊ እና ሕጋዊ መብቶች በሀገሪቱ የፖለቲካ ጉዳዮች ላይ የመሳተፍ እና ፍትሐዊ ውክልና የመመሥረት እና በዚህም መሠረት በሲቪል ማኅበረሰብ ድርጅቶች አዋጅ ቁጥር 1113/2019 እ.ኤ.አ በሕጋዊ መንገድ የተመዘገቡ ሀምሳ (50) የሴቶች መብት ላይ ያተኮሩ የሲቪል ማኅበረሰብ ድርጅቶች አንድ ላይ ሆነው ይህንን ጥምረት መሥርተዋል።

አብዛኛዎቹ የጥምረቱ አባል የሲቪል ማኅበረሰብ ድርጅቶች ሀገራዊ ሽፋን ሲኖራቸው የተወሰኑት ደግሞ በተወሰኑ ክልሎች እና ከተማ አስተዳደር ውስጥ ይሠራሉ። እነዚህም ሲዳማ (ሀዋሳ ክልል)፣ ሀረሪ፣ አፋር፣ ሶማሌ፣ ጋምቤላ፣ ደቡብ ክልል፣ ቤንሻንጉል ጉሙዝ፣ አማራ፣ ኦሮሚያ ክልል እና አዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ናቸው። የጥምረቱ አባል የሲቪል ማኅበረሰብ ድርጅቶች የተለያዩ የሀገሪቱን ክልሎች የሚሸፍኑ መሆናቸው በሀገር አቀፍ ደረጃ በቅንጅቱ ውስጥ ያላቸውን ተሳትፎ እና ከተለያዩ የአገሪቱ ክፍሎች የመጡ ሴቶችን በምክክሩ እንዲያሳትፉ ያግዛል።

በሰሜናዊው የሀገሪቱ ክፍል የተከሰተውን የጦርነት ክስተት ጨምሮ በኢትዮጵያ በተከሰቱት የውስጥ ግጭቶች፣ የጦርነት እና የፖለቲካ ውዥንብር ታሪክ ውስጥ በጣም ተጋላጭ እና የተጎዱ የኅብረተሰብ ክፍሎች ሴቶች እና ሕፃናት ናቸው። በቅርቡ በተከሰቱት ጦርነቶች እና ግጭቶች በሺህዎች የሚቆጠሩ ሴቶች እና ሕፃናት ተገድለዋል፣ ተፈናቅለዋል እና ጾታዊ ጥቃት ደርሶባቸዋል። በግልጽ ለማየት እንደሚቻለው በሁሉም የውይይት ሂደት ውስጥ የሴቶችን ፍላጎት፣ ሕመም፣ ቅሬታ፣ አመለካከት በአግባቡ ማጤን የሁኔታውን አጠቃላይ እና ግልጽ የሆነ ምስል ለማግኘት እንዲሁም ተገቢውን መፍትሔ ለመንደፍ ወሳኝ ነው። በተጨማሪም ሴቶች በጉዳዩ ላይ ከወንዶች እኩል እናም የበለጠ ድርሻ ስላላቸው በሀገር ጉዳይ ላይ ንቁ ተሳትፎ ማድረግ ተፈጥሯዊ መብታቸው ነው። ከዚህ ጋር ተያይዞ የብሔራዊ ውይይቱ ሂደቱ ለሥርዓተ ጾታ እና እኩልነት/ፍትሐዊነት እና ለሥርዓተ ጾታ ምላሽ ትኩረት በማይሰጥበት ጊዜ ሁሉ መጥፎ ውጤትን ያስከትላል።

በዚህ መሠረት የጥምረቱ ምሥረታ በጣም ወቅታዊ እና ተገቢነት ያለው ነው፤ ምክንያቱም በእነዚህ ወሳኝ የብሔራዊ ውይይቶች ሂደት ውስጥ የሴቶችን ፍላጎት እና ጥቅም ለመጠበቅ ተቋም ሊኖር ስለሚገባ ነው።

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዴሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት አንቀጽ 31 ሥር እንደ ተደነገገው የሲቪል ማኅበረሰብ ድርጅቶች በመደራጀት ነፃነት እና በሰብአዊ መብቶች፣ ልማት እና ዴሞክራሲ ላይ መሥራት ይችላሉ። በተመሳሳይ መልኩ የሲቪል ማኅበረሰብ ድርጅቶች አዋጅ ቁጥር 1113/2011 መንግሥት የዜጎችን ፍላጎት ማሟላት በማይችልበት ጊዜ በጉዳዩ ላይ ተጠያቂ እስከ ማድረግ ድረስ የሲቪል ማኅበረሰብ ድርጅቶች ተጠያቂነት

ያለው ሰብአዊ መብቶችን፣ ልማትን፣ ሰላምንና ዴሞክራሲን በማስፈን ረገድ የበኩላቸውን ሚና የሚጫወቱበትን ነፃ ቦታ ፈጥሯል።

ስለሆነም የጥምረቱ ምሥረታ በሕግ የተደገፈ በመሆኑ በሀገራዊ የምክክር ሂደት ውስጥ የሴቶችን ትርጉም ያለው ውክልና እና ተሳትፎ የማረጋገጥ ዓላማውን ለማሳካት ውጤታማ መሆን አለበት። ጥምረቱ ያስቀመጠውን ዓላማ በኢትዮጵያ ብሔራዊ ውይይት ኮሚሽን በተለይም በብሔራዊ ውይይቱ ሂደት ውስጥ ድርሻ ያላቸውን ሌሎች የሚመለከታቸው መንግሥታዊ፣ መንግሥታዊ ያልሆኑ እና የግል አካላት እንዲመለከቱት ክትትል፣ ግምገማ እና አስፈላጊ የማስተካከያ እርምጃዎችን ይወስዳል ተብሎ ይጠበቃል።

በመዋቅራዊ ሁኔታ ጥምረቱ ሀምሳ (50) አባል የሲቪል ማኅበረሰብ ድርጅቶች ጠቅላላ ጉባኤው ሆኖ የጥምረቱን ሴክሬታሪያት እና አስተባባሪ ኮሚቴ የመሾም ሥልጣን አለው። ጠቅላላ ጉባኤው የአስተዳዳሪ ኮሚቴውንና ሌሎች የሥራ ቡድኖችን ተግባር ይመራል፤ ይቆጣጠራል እና ይገመግማል እንዲሁም ተግባራቸው ከጥምረቱ ተልእኮ ጋር የተጣጣመ መሆኑን ያረጋግጣል። ጠቅላላ ጉባኤው የጽ/ቤቱን ሚናዎች በውክልና የማስተላለፍ እና ከሌሎች ተመሳሳይ አመለካከት ካላቸው አጋሮች ጋር የመተሳሰር ሥልጣን አለው።

ሴክሬታሪቱ የጥምረቱ የዕለት ተዕለት ተግባራትን ያካሂዳል እና የውስጥ እና የውጭ ግንኙነቶችን ይቆጣጠራል፤ ፕሮግራማዊ እና አስተዳደራዊ ጉዳዮችን ያከናውናል። ጽ/ቤቱ መዝገቦችን የመጠበቅ፣ ግብአቶችን የማሰባሰብ፣ በጥምረት አባላት መካከል ውጤታማ ግንኙነት እና የደብዳቤ ልውውጥን የማረጋገጥ እና የአመራር ኮሚቴውን የመርዳት ሐላፊነት አለበት። እንዲሁም በአባላቶች መካከል ተግባራትን በአካባቢያቸው እና በጂኦግራፊያዊ ሥልጣናቸው ያካፍላል። ከዚህም በላይ ጽ/ቤቱ ግንኙነቶችን ለመጠበቅ እና መረጃን ለማሰራጨት እንደ ምናባዊ መድረክ ይሠራል። ጽ/ቤቱ ከተመረጠ በኋላ በጠቅላላ ጉባኤው ለሌላ ጊዜ ካልተመረጠ በቀር ለአንድ ዓመት ያህል አገልግሎት ይሰጣል።

የአስተዳዳሪ ኮሚቴው ጥምረቱን የማስተዳደር እና የማመቻቸት ሐላፊነት አለበት፤ ለጽ/ቤቱ መመሪያ እና ድጋፍ ይሰጣል። የተተገበሩ ተግባራትን በመከታተል እና

በመገምገም ከጽ/ቤቱ ጋር በቅርበት በመሥራት ረገድ የትብብሩን ጭብጥ ጉዳዮች በበለጠ ይለያል። የገንዘብ ማሰባሰብ ሥራዎችን ከጥምረቱ ዓላማዎች ጋር በማጣጣም ይደግፋል።

የጥምረቱ አጠቃላይ ውሳኔ በመግባባት ሁሉም አባላት ተስማምተው ሐሳባቸውን ለውይይት ማቅረብ የሚችሉበት መሆን አለበት። መግባባት ላይ መድረስ በማይቻልበት ጊዜ፣ ድምፅ መስጠት ይደራጃል እና ውሳኔዎች በድምፅ ብልጫ (50+) ይወሰዳሉ።

1. የጥምረት አባልነት መስፈርቶች

በብሔራዊ ምክክር ውስጥ የሴቶች ድምፅ ጥምረት አባል ለመሆን የብቃት መስፈርት የሚከተለው ነው።

- የጥምረቱ አባላት የሲቪል ማኅበረሰብ ድርጅቶች አዋጅ ቁጥር 1113/2011 ሕጋዊ መስፈርቶች መሠረት በኢትዮጵያ የሲቪል ማኅበረሰብ ድርጅቶች ባለሥልጣን የተመዘገቡ የሲቪል ማኅበራት ድርጅቶች መሆን አለባቸው።

- የጥምረቱ አባላት ቢያንስ በሁለት ወይም ከዚያ በላይ በሆኑ ሰዎች በፈቃደኝነት የተቋቋሙ እና ማንኛውንም ሕጋዊ ዓላማ ለማስፈጸም የተመዘገቡ እና መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶችን የሚያካትቱ መንግሥታዊ ያልሆኑ፣ ከፓርቲ ውጪ የሆኑ የባለሞያ ማኅበራት፣ በጋራ የተመሠረቱ ማኅበራት እና የሲቪል ማኅበረሰብ ድርጅቶች መሆን ይጠበቅባቸዋል።

- የጥምረቱ አባላት በዋናነት የሴቶችን ተጠቃሚነት፣ የሥርዓተ ጾታ እኩልነት፣ ጾታን መሠረት ያደረጉ ጥቃቶች፣ የሴቶችን ተሳትፎ እና ውክልና በፖለቲካ፣ ኢኮኖሚያዊ እና ማኅበራዊ ዘርፎች የሚመሩ የሲቪል ማኅበረሰብ ድርጅቶች ናቸው።

- የጥምረቱ አባላት ብዝሃነትንና የእርስ በእርስ መደጋገፍን ለማረጋገጥ በትኩረት በመሥራት በሴቶች የፖለቲካ ተሳትፎ ላይ ቁርጠኝነት እና ልምድ እንዲኖራቸው ይጠበቃል።

- የትብብሩ አባላት የቡድኑን ተልእኮ እና እሴት ጠለቅ ያለ ግንዛቤ እንዲኖራቸው እና ለእነሱ ያላቸውን ቁርጠኝነት ማረጋገጥ አለባቸው።

- የጥምረቱ አባላት በቡድኑ እንቅስቃሴ ውስጥ በተጨማሪም እና በአካል ለመሳተፍ እና ተልእኮውን ለመወከል ችሎታ እና አቅም ሊኖራቸው ይገባል።

- የጥምረቱ አባላት በምርምር፣ በሙግት (ለሙብት በመጮህ)፣ በሀብት ማሰባሰብ እና በወቅቱ ቅድሚያ በሚሰጣቸው ጉዳዮች ላይ ከፍተኛ ፍላጎት ያላቸው እና ዕውቀት ሊኖራቸው ይገባል።

2. የአባላት ሐላፊነቶች

ጥምረቱ የተቋቋመው በብሔራዊ ውይይት ሂደቱ ላይ በተለይ ሴቶች በሂደቱ የላቀ ድርሻ እንዲኖራቸው እና በተለያዩ የአገሪቱ ክፍሎች በሚደረጉ ውይይቶች ላይ በንቃት እንዲሳተፉ እንዲሁም የመሪነት እና የማመቻቸት ሚናዎች እንዲኖራቸው ለማድረግ ነው። የኢትዮጵያ ብሔራዊ ውይይት ኮሚሽን፣ የኅብረቱ አባል የሲቪል ማኅበራት ሥራዎች ከባድ ሐላፊነቶችን ይወጣሉ።

በተጨማሪም ጥምረቱ የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምክክር ኮሚሽን አጠቃላይ ተግባራትን የማግራት እና የማመዛዘን ሐላፊነት የተሸከመ ሲሆን፣ በዚህም መሠረት የአባላት ሐላፊነቶች የሚከተሉትን ያጠቃልላል።

- የጥምረቱ አባላት በልዩ አደረጃጀታቸው ውስጥ የሴቶችን መብት ለማስከበር ያላቸውን ልምድ፣ ዕውቀት እና ክሂሎች ተጠቅመው አንድነት መፍጠር እና በኢትዮጵያ ብሔራዊ ውይይት የሴቶችን ድምፅ ለማጉላት ብቻ የሚሠራ ጠንካራ የሲቪል ማኅበረሰብ ድርጅት ጥምረት መፍጠር አለባቸው።

- የጥምረቱ አባላት የኢትዮጵያ ብሔራዊ ውይይት ኮሚሽን አጠቃላይ ተግባራትን፣ አወቃቀሮችን፣ የኮሚሽኖች ምክር ቤት ሹመትንና ሠራተኞችን (የድጋፍ ሰጪ ሠራተኞችን ጨምሮ) የመመደብ ጥረታቸውን ከሥርዓተ ጾታ አንፃር መሆኑን የማረጋገጥ ሐላፊነት አለባቸው።

- የጥምረቱ አባላት በሁሉም ሀገራዊ ውይይቶች ውስጥ የሴቶችን ፍትሐዊ ተሳትፎ እና ውክልና መደገፍ እና መንገድ መክፈት እንዲሁም የኢትዮጵያ ብሔራዊ ውይይት ኮሚሽን ስትራቴጂዎችን፣ ዕቅዶችን፣ የበጀት ድልድልንና አጠቃላይ ሥራዎችን በየጊዜው የሚፈትሹበት የክትትል እና ግምገማ ሥርዓት የመዘርጋት ሐላፊነት አለባቸው።

- የጥምረቱ አባል የሲቪል ማኅበረሰብ ድርጅቶች የኢትዮጵያ ብሔራዊ ውይይት ኮሚሽን ተግባራት ከሴቶች ፍላጎት፣ ምኞት እና አመለካከት ጋር የሚጻረሩ ሲሆኑ ወይም ኮሚሽኑ የሥርዓተ ጾታን ተቆርቋሪነት እና ምላሽ ሰጪነት መርሆዎችን ባገለለበት ወቅት ወቅታዊ እና አስፈላጊ የእርምት እርምጃዎችን መውሰድ አለባቸው።

- የጥምረት አባል የሲቪል ማኅበረሰብ ድርጅቶች አዋጅ ቁጥር 1265/2014 ለዝርዝር አፈጻጸም በኢትዮጵያ ብሔራዊ ውይይት ኮሚሽን የሚያወጣውን መመሪያ ቀረፃ ላይ በንቃት በመሳተፍ የሴቶችን ጥቅም ፍትሐዊ በሆነ መልኩ እንዲታይ የመጠየቅ እና የነቃ ተሳትፎ ማድረግ አለባቸው።

- መልካም ተሞክሮዎች፣ የተማሩት ትምህርቶች እና ተግዳሮቶች በጋራ በማሰባሰብ እና በማስተባበር የሴቶችን ድምፅ በብሔራዊ ውይይቱ ውስጥ ለማስተዋወቅ እና ለማጉላት፣ አባል የጥምረቱ የሲቪል ማኅበረሰብ ድርጅቶች መረጃ በመካከላቸው የመለዋወጥ ግዴታ አለባቸው።

- የትብብሩ አባላት በተለያዩ የመገናኛ ዘዴዎች የግንዛቤ ማስጨበጫ ክፍለ ጊዜዎችን በማዘጋጀት እና በተለያዩ የሀገሪቱ ክፍሎች፣ ሌሎች የሲቪል ማኅበራት፣ የመንግሥት እና የግል ተቋማት ሴቶችን ገንቢ በሆነ መልኩ በማነጣጠል እና የሴቶችን ተሳትፎ በብሔራዊ ውይይቱ ላይ ንቁ ተሟጋቾች እንዲሆኑ የማነሳሳት ሐላፊነት አለባቸው።

- የትብብሩ አባላት የፖሊሲዎችን ዝግጅት፣ ቀረፃ፣ ትግበራ፣ ክትትል እና ግምገማ፣ የብሔራዊ ውይይት ኮሚሽን የቁጥጥር እርምጃዎችን ከሥርዓተ ጾታ አንጻር እና የሥርዓተ ጾታን እኩልነት/ፍትሐዊነትን ከማስፈን አኳያ መሆኑን ማረጋገጥ አለባቸው።

- የጥምረቱ የሲቪል ማኅበረሰብ ድርጅት አባላት የባለድርሻ አካላትን ካርታ በመንደፍ ከሌሎች የመንግሥት፣ የግል እና መንግሥታዊ ካልሆኑ አካላት ጋር በመሆን የሴቶችን የፖለቲካ ተሳትፎ ለማጎልበት እና ይህንንም ከቅንጅቱ ተልእኮ ጋር በማዋሐድ ስልታዊ በሆነ መንገድ አጋርነታቸውን ማረጋገጥ አለባቸው።

- የጥምረቱ አባላት የጥምረቱን ራዕይ እና ተልእኮ ለኢትዮጵያ ብሔራዊ የምክክር ኮሚሽን፣ ለኅብረተሰቡ በተለይም ለሴቶች፣ ለሚመለከታቸው ባለድርሻ አካላት የማስተዋወቅ ሓላፊነት አለባቸው።

- የቅንጅቱ አባላት ስትራቴጂካዊ አጋርነትን በመንደፍ ከኢትዮጵያ ብሔራዊ የምክክር ኮሚሽን ጋር በመሆን የሴቶችን ውክልና ለማረጋገጥ እና በሀገራዊ ውይይቱ ትርጉም ያለው ተሳትፎ እንዲኖራቸው በትብብር መሥራት አለባቸው።

- የጥምረቱ አባላት የብሔራዊ ውይይቱ ተሳታፊዎች እና አመቻቾችን የመምረጥ ሂደትን የመከታተል ሓላፊነት አለባቸው። ይህም ሂደት የሥርዓተ ጾታን እኩልነት፣ ፍትሐዊነት እና ምላሽ ሰጪነትን ግንዛቤ ውስጥ ያካተተ መሆኑን ማረጋገጥ አለባቸው። በተጨማሪም የጥምረቱ አባላት በሥርዓተ ጾታ ጉዳዮች ላይ የኢትዮጵያ ብሔራዊ ውይይት ኮሚሽን የማማከር ሚና መጫወት ይጠበቅባቸዋል።

3. ለአዲስ አበባ ነዳጅ

ጥምረቱ ለአዲስ አበባ ነዳጅ ሲሆን ጠቅላላ ጉባኤው ተመሳሳይ አስተሳሰብ ያላቸውን የሲቪል ማኅበረሰብ ድርጅቶችን በመመልመል ወደ ጥምረቱ እንዲቀላቀሉ የማድረግ ሥልጣን አለው። የሲቪል ማኅበራት ጥምረቱን ለመቀላቀል ፍላጎታቸውን ሲገልጹ ሊከተሏቸው የሚገቡ ሂደቶች የሚከተሉት ናቸው።

• አዲስ የተቀላቀሉ አባላት ለጥምረቱ ሲከፈታሪያት የአባልነት ጥያቄ በጽሑፍ ማቅረብ አለባቸው። ከጥያቄያቸው ጋር አመልካቾች የሚከተሉትን ሰነዶች ማቅረብ ይጠበቅባቸዋል።

- ድርጅታዊ መገለጫ
- ሕጋዊ የምዝገባ ምሥክር ወረቀት
- የስትራቴጂክ ሰነድ
- እቅድ
- የፋይናንስ እና ያለፉት ሁለት ዓመታት የሥራ አፈጻጸም ሪፖርቶች እና
- ሌሎች ተዛማጅ ሰነዶች

• አዲስ የተቀላቀሉ አባላት የአባልነት ጥያቄ ሲደርሰው፣ ጽ/ቤቱ ጥያቄዎቹን በአብላጫ ድምፅ እንዲወሰን ለጠቅላላ ጉባኤው ያስተላልፋል።

• አዲስ የተቀላቀሉ አባላት ማመልከቻዎች ከቅንጅቱ ጠቅላላ ጉባኤ ተቀባይነት ካገኙ በኋላ የመገለጫ ውሂባቸው በጥምረቱ ማውጫ፣ ድረ ገጽ እና የአባላት ቡድን መድረኮች ይመዘገባል።

4. የአባልነት ቁርጠኝነት

ጥምረቱ እና የኢትዮጵያ ሀገራዊ የምክክር ኮሚሽን በሚያደርጋቸው ውይይቶች የጥምረቱ አባላት በብሔራዊ ምክክር ውስጥ የሴቶች ተሳትፎ እና ውይይቶች ላይ ለመሳተፍ ቁርጠኝነታቸውን በማሳየት በሂደቱ ሁሉ የሴቶችን ድምፅ በመወከል ውክልናውን በድርጊት ያማከሉ፤ ጥብቅና የሚቆሙ እና የሚገፋፉ መሆን አለባቸው።

- የጥምረቱ አባላት በትብብሩ ተግባራት ላይ የሚውሉ ግብአቶችን በማሰባሰብ ውሎ አድሮ የብሔራዊ ውይይቱን ዓላማዎች ከግብ ለማድረስ ርብርብ ማድረግ አለባቸው። በዚህም መሠረት ለዚህ የተለየ ተግባር እንደየሥራ ቡድን የተመደቡ አባላት የገንዘብ ማሰባሰቢያ እና የግብአት ማሰባሰብ ስትራቴጂ ነድፈው ዓለም አቀፍ፣ ክልላዊ እና የሀገር ውስጥ ለጋሾች እና የግል አጋሮችን ማግኘት አለባቸው።

- የጥምረቱ አባላት የሴቶችን ትርጉም ያለው ውክልና እና ተሳትፎ በብሔራዊ ምክክር ውስጥ ያለውን ጠቀሜታ በመገንዘብ ጥሩ ተግባራት መሆን እና በዚህ መሠረት ያሉትን ዋና፣ ዋና ማኅበራዊ ሚዲያ መድረኮችን በመጠቀም ማስተዋወቅ፣ ማግባባት፣ መሟገት እና ማስተዋወቅ አለባቸው።

- የጥምረቱ አባላት የሴቶችን አጀንዳዎች ወደ ሀገር አቀፍ ውይይት በማካተት የጥምረቱን ተቋማዊ አቅም በማሳልበት የሥነ ምግባር፣ የኮሙኒኬሽን፣ የገቢ ማሰባሰቢያ፣ የህብት ማሰባሰብ እና የሥርዓተ ጾታ ማካተቻ ስልቶችን በመቅረጽ በትኩረት እንዲሠሩ ማድረግ ይጠበቅባቸዋል።

- የጥምረት አባላት በሀገር አቀፍ፣ በክልል፣ በከተማ፣ በክፍለ ከተማ፣ በወረዳ እና በቀበሌ ደረጃ ተከታታይ ውይይቶችን በማካሄድ የሴቶችን ድምፅ በሀገር አቀፍ ምክክር ለማሰማት በሳይንሳዊ መንገድ የተጣሩ አጀንዳዎችን በግልፅ በመቅረፅ በበቂ ሁኔታ ቁርጠኝነት ሊያሳዩ ይገባል።

- የጥምረት አባላት የጥምረቱን የውስጥ አቅም የማሳደግ፣ የቅንጅት ቅስቀሳ፣ የመግባቢያ፣ የኮሙኒኬሽን፣ የክትትል እና ግምገማ ተግባራት በመረጃ በተደገፈ መንገድ እንዲመሩ እና የኢትዮጵያ ብሔራዊ የምክክር ኮሚሽን ተግባራትን በንቃት እንዲሠሩ እና ስለ ሥርዓተ ጾታ ምሥጢራዊነት ያለው እና ምላሽ ሰጪ ብሔራዊ ምክክርን በተመለከተ ውጤታማ የሚዲያ ቅስቀሳ የማድረግ ሐላፊነት አለባቸው።

- የጥምረት አባላት የቅንጅት ምርጫ ክልልን ውይይት፣ ከተለያዩ ቦታ የመጡ ሴቶች፣ አካል ጉዳተኛ ሴቶች፣ በሞያ ማኅበራት ውስጥ ያሉ ሴቶች፣ የሃይማኖት ተቋማትን የሚወክሉ ሴቶች፣ የገጠር እና የከተማ ሴቶች፣ የአርብቶ አደር ሴቶች፣ ሴት አርሶ አደሮች በሀገር አቀፍ ደረጃ ፍትሐዊ በሆነ መንገድ እንዲስተናገዱ ማድረግ ይኖርባቸዋል።

- የጥምረቱ አባላት ጥምረቱን ከማጠናከር አኳያ ቁርጠኝነታቸውን በማሳየት የደጋፊ ቁጥርን (constituency base) በማስፋት እና ተመሳሳይ አስተሳሰብ ያላቸውን አባላት ወደ ጥምረቱ በማምጣት ቁርጠኝነታቸውን ማሳየት አለባቸው።

- የጥምረቱ አባላት ለተሰባሰቡበት ዓላማ ቁርጠኛ መሆን አለባቸው።

- የጥምረቱ አባላት በጠቅላላ ጉባኤው እና በአስተባባሪ ኮሚቴው መደበኛ ስብሰባ ላይ መገኘት ይኖርባቸዋል።

5. የአባልነት ስረዛ/ማብቃት

በኢትዮጵያ ብሔራዊ የምክክር ኮሚሽን ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር 1265/2014 አንቀጽ 8 ላይ እንደተመለከተው የኮሚሽኑ የሥልጣን ዘመን ሦስት (3) ዓመት ሲሆን፤ በሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት የመራዘም እድል ሲኖር በሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ሊራዘም ይችላል።

ጥምረቱ የተቋቋመው በብሔራዊ ውይይቱ ውስጥ የሴቶችን ትርጉም ያለው ውክልና እና ተሳትፎ ለማረጋገጥ ብቻ ሲሆን በዚህም መሠረት የብሔራዊ ውይይቱን ሂደት በጥብቅ በመከታተል የኢትዮጵያ ሴቶች ፍላጎቶች፣ አመለካከቶች፣ ቅድሚያዎች እና ፍላጎቶች ፍትሃዊ በሆነ መልኩ እንዲታዩ ያደርጋል። ስለዚህ የጥምረቱ ተልእኮ የሚያበቃው የብሔራዊ ምክክሩን ሂደት ሲጠናቀቅ፤ በሌላ አነጋገር ብሔራዊ መግባባት ሲፈጠር እና ኮሚሽኑ አያስፈልግም ተብሎ የሚታመን ከሆነ ነው። ይህ ደግሞ የጥምረቱ አባላትን ሓላፊነት እንዲያበቃ ያደርጋል።

አባልነት ሲጠናቀቅ የተከናወኑ ተግባራትን፣ የተገኘው ውጤት፣ ያጋጠመ ተግዳሮቶች እና ምርጥ ተሞክሮዎች በአግባቡ ተመዝግበው ከጽ/ቤቱ እና ከጥምረቱ አባላት ጋር እንዲቆዩ ይደረጋል።

ይህ ግን ጥምረቱ ከብሔራዊ ምክክሩ መጠናቀቅም በኋላ እና ከብሔራዊ ምክክሩ ዐውድ ውጪ የሴቶችን የፖለቲካ ተሳትፎ እና ጥቅም ማስጠበቅ እና ማበረታታት መቀጠሉን የሚያግደው እንዳልሆነ ሊታወቅ ይገባል።

5.1 የአባላት ሥነ ምግባር

የጥምረት አባልነት የሚያበቃው የጥምረቱ ተግባራት የተፈጥሮ ዑደታቸውን ጠብቀው ሲጠናቀቁ ብቻ ሳይሆን የአባላት ሥነ ምግባር ጉድለት በሚከተለው መልኩ ሲከሰት ነው።

- የጥምረት አባላት የምሥጢርነትን መርህ በመጣስ ከጽ/ቤቱ ፈቃድ ሳያገኙ የጥምረቱን መረጃ ሲጠቀሙ፣ ሲያባዙ፣ ሲያስተላልፉ እና ሲያጠፉ፣
- አባላት ከሥርዓተ ጾታ ተቆርቋሪነት፣ አካታችነት እና ምላሽ ሰጪነት መርሆዎች ጋር የሚቃረን ተግባር ሲፈጽሙ፣
- የጥምረት አባላት ለሁለት ተከታታይ ስብሰባዎች በጥምረቱ መደበኛ ስብሰባ ላይ ሳይገኙ ሲቀሩ፣
- የጥምረት አባላት ከጠቅላላ ጉባኤ እውቅና ውጪ ተግባራትን ሲያቅዱ እና ሲተገብሩ እንዲሁም
- የጥምረት አባላት በጥምረት የሥነ ምግባር ሕግ የተደነገጉትን ጉዳዮች ሲጥሱ ነው።

6. ድምፅ አሰጣጥ እና ምርጫ

በሀገራዊ ምክክር ሂደት ውስጥ ጥምረት ለሴቶች ድምፅ ሀምሳ (50) አባላት ያሉት ጠቅላላ ጉባኤ ሲሆን፤ ጠቅላላ ጉባኤው ሴክራታሪያት እና አስተባባሪ ኮሚቴ የመምረጥ ሥልጣን አለው። በጠቅላላ ጉባኤው በድጋሚ ካልተመረጠ የሴክራታሪያት ተግባሩ በዋናነት የአስተባባሪ ኮሚቴውን አሠራር መደገፍ፤ መከታተል እና መምራት ይሆንና የአንድ (1) ዓመት የሥራ ዘመን ይኖረዋል። በዚህ መሠረት የሴክራታሪያቱ አንድ (1) ዓመት የሥራ ዘመን ሲያበቃ የአስተባባሪ ኮሚቴውን የሥራ ጊዜ ወዲያውኑ ያቋርጣል እና በዚህ መሠረት አዲስ የአስተባባሪ ኮሚቴ አባላት ሴክራታሪያትን ከመመደብ ጋር በየዓመቱ ይሾማሉ።

በስምምነት ውሳኔ መስጠት የጥምረቱ ድርጅታዊ ባሕል ሲሆን ሁሉም አባላት እንዲሰሙ እና ለውይይት ሐሳባቸውን እንዲያቀርቡ የሚያስችልም ሂደት ነው። በአባላት መካከል መግባባት ላይ መድረስ በማይቻልበት ጊዜ የድምፅ መስጠት ሥርዓት ይዘጋጃል፤ ውሳኔዎችም በድምፅ ብልጫ (50+) ይወሰናሉ። ይህ የውሳኔ አሰጣጥ ሂደት ተግባራዊ የሚሆነው በጥምረቱ ውስጥ ባሉ የተለያዩ የሥራ ቡድኖች የሥራ ሂደት ላይም ጭምር ነው።

7. የውሂብ/የዳታ ደንብ

የጥምረቱ የመረጃ ደንብ የሚጀምረው የአባላትን ፕሮፋይል መረጃ በማድራጀት፣ በማስተዳደር እና በመጠበቅ፣ ሰነዶችን በማቋቋም (የገንዘብ ማሰባሰብ እና ሀብት ማሰባሰብ ስትራቴጂ፣ የግንኙነት ስትራቴጂ እና የመሳሰሉት) ፣ የስትራቴጂክ ሰነዶች፣ የፕሮጀክቶች ፕሮፖዛል፣ ዕቅዶች፣ ሪፖርቶች፣ መመሪያዎች፣ የሰብሰባ ቃለ ጉባኤዎች፣ የኢሜይል ልውውጦች፣ የሚዲያ መግለጫዎች፣ የተለያዩ ጎትመቶች፣ የሥነ ምግባር ደንቦችንና የመሳሰሉትን በማድራጀት ሂደት ላይ ነው። እነዚህ ሰነዶች ትክክለኛ አስተዳደር እና ጥበቃ የሚያስፈልጋቸው ድርጅታዊ መረጃዎችን ይይዛሉ።

የጥምረቱ ሴክሬታሪያት በዋናነት ከአባላት፣ ከአስተባባሪ ኮሚቴ እና ከሌሎች የሥራ ቡድኖች ጋር በመቀናጀት አጠቃላይ መረጃዎችን በማእከላዊነት የማስተዳደር ሓላፊነት አለበት። በዚህም መሠረት፦

- የጥምረቱ ሴክሬታሪያት የጥምረቱን መረጃ በአግባቡ የመመዝገብ፣ የመጠበቅ፣ የማሰራጨት እና የማስተላለፍ ሓላፊነት አለበት። በዚህ መልኩ ሴክሬታሪያቱ አቅጣጫ ይሰጣል፤ በቅንጅት ውስጥ ያሉ የተለያዩ የሥራ ቡድኖችን በማስተባበር የመረጃው ትክክለኛ ቁጥጥር እንዲኖር ያደርጋል።

- ሴክሬታሪያቱ የጥምረቱን መረጃ በኤሌክትሮኒካዊ እና በእጅ መያዝ እና ምሥጢራዊነቱ መጠበቁን ማረጋገጥ አለበት።

- የጥምረቱን መረጃ ለመጠቀም፣ በይፋ ለማሳየት፣ ለማባዛት እና ለሌሎች አጋሮች ለማካፈል አባላቱ ከጽ/ቤቱ ፈቃድ ማግኘት ይጠበቅባቸዋል።

- ሴክሬታሪያቱ የጥምረቱ አባላት የሚግባቡበት እና መረጃ የሚለዋወጡበት የቡድን ግንኙነት መድረክ ማዘጋጀት አለበት። በዚህ ረገድ አባላት በቡድኑ መድረክ ውስጥ በአባላት መካከል የሚለዋወጡትን መልእክቶች፣ መረጃዎች እና ማስረጃዎች ምሥጢራዊነት መጠበቅ ይጠበቅባቸዋል።

8. ሴክሬታሪያት፣ አስተባባሪ ኮሚቴ እና ጠቅላላ ጉባኤ ሓላፊነቶች

በመዋቅር ሀምሳ (50) የጥምረት አባላት የጥምረቱን ጠቅላላ ጉባኤ ይመሠርታሉ፤ ጠቅላላ ጉባኤውም የጥምረቱን ሴክሬታሪያት እና አመራር ኮሚቴ ይሾማል። በተጨማሪም ጠቅላላ ጉባኤው ተግባራትን በመደገፍ እና በመከታተል የጽ/ቤቱን፣ የአስተባባሪ ኮሚቴውንና ሌሎች የሥራ ቡድኖችን የሥራ ሂደት ሪፖርት ይቀበላል።

ሴክሬታሪያቱ የጥምረቱን የውስጥ እና የውጭ ግንኙነትን በማመቻቸት፣ ስብሰባዎችን/ ውይይቶችን በማመቻቸት እና በአባላት መካከል ንቁ እና ግልጽ የሆነ ግንኙነት እንዲኖር በማድረግ እና የአመራር ኮሚቴውን ተግባራት በቴክኒክ በመደገፍ የጥምረቱን የዕለት ተዕለት ተግባራት ማከናወን ግዴታው ነው።

ሴክሬታሪያቱ በአባላት መካከል በርእሰ ጉዳያቸው እና በጂኦግራፊያዊ ሥልጣናቸው ላይ በመመሥረት ሥራዎችን ያከፋፍላል። ከዚህም በላይ ጽ/ቤቱ ግንኙነቶችን ለመጠበቅ እና መረጃን ለማሰራጨት እንደ ምናባዊ መድረክ ሆኖ ያገለግላል።

የአስተባባሪ ኮሚቴው በበኩሉ የጥምረቱን የጣልቃ ገብነት አካባቢ በመለየት የጥምረቱን ተግባራት ይከታተላል እና ይገመግማል፤ አባላትን በገንዘብ ማሰባሰብ እና ሀብት ማሰባሰብ ተግባራትን ይደግፋል፤ የጽ/ቤቱን የዕለት ተዕለት ተግባራት ለማገዝ የምክር ሚና ይጫወታል።

ጠቅላላ ጉባኤው የጽ/ቤቱንና አስተባባሪ ኮሚቴን ይሾማል። ሥራዎችን ከጥምረቱ ተልእኮ ጋር ተጓዳኝነትን ለማረጋገጥ የአመራር ኮሚቴ አባላትን እንቅስቃሴ ይቆጣጠራል። የጽ/ቤቱን፣ የአስተባባሪ ኮሚቴዎችንና ሌሎች የሥራ ቡድኖችን ሪፖርቶችን ይገመግማል።

ከዚህም በላይ ጥምረቱን ከሌሎች ተመሳሳይ ዓላማ ካላቸው ጥምረቶች ጋር የመቀላቀል ወይም ጥምረቱን ለማፍረስ የመወሰን መብት አለው። ሁሉም አባላት የሚስማሙበት እና ሐሳባቸውን ለውይይት ለማቅረብ በሚችሉበት መግባባት ላይ ውሳኔ መስጠት አለበት። መግባባት ላይ መድረስ በማይቻልበት ጊዜ ድምፅ የመስጠት ሂደት ይደራጃል፤ ውሳኔዎቹም በድምፅ ብልጫ (50+) ይወሰናሉ።

9. ቅሬታዎች እና የቅሬታ አያያዝ ሂደቶች

ቅሬታዎች ከውጪም ሆነ ከጥምረቱ ውስጥ ሊነሡ ይችላሉ። ወደ ጥምረቱ በቃልም ሆነ በጽሑፍ ሊቀርብ ይችላል። ማንኛውም ቅሬታ አቅራቢ በቅድሚያ ቅሬታውን ለሴክሬታሪያቱ የሚያቀርብ ሲሆን፣ ሴክሬታሪያቱም አቤቱታው ከደረሰው በኋላ መዝገብ ከፍቶ ከቅሬታ አቅራቢዎች ጋር በመወያየት በራሱ አቅም ለመፍታት መሞከር አለበት።

አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ጉዳዩን ለመፍታት ሴክሬታሪያቱ አስተባባሪ ኮሚቴውንና የተለያዩ የሥራ ቡድኖችን አልፎ ተርፎም ጠቅላላ ጉባኤውን ሊያካትት ይችላል። በመጨረሻም አጠቃላይ የቅሬታ አፈታት ሂደቱ ለጠቅላላ ጉባኤው ቀርቦ የውሳኔው ግልባጭ ቅሬታውን ላመጣው አካል ይሰጣል።

